

NAUTA DUTILH

ADVOCATEN NOTARISSEN BELASTINGADVISEURS

Postbus 1110
3000 BC Rotterdam
Weena 750
3014 DA Rotterdam
Telefoon +31 10 224 0000
Fax +31 10 414 8444
Telex 22410 NDR NL

Doorkiesnummers:
Telefoon: 010
Telefax: 010

AANTEKENEN MET BERICHT
VAN ONTVANGST

Aan Hare Majesteit de
Koningin
p/a de Minister van Economische
Zaken, directie Wetgeving en
andere Juridische Aangelegenhe-
den
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

WJA / JZ / BB
94089623

AKZO

Geeft eerbiedig te kennen,

AKZO NOBEL CHEMICALS BV, gevestigd en kantoorhoudende te Amersfoort, te dezer zake domicilie kiezende te Rotterdam ten kantore van Nauta Dutilh, van wie de advocaat Mr [redacted] als gemachtigde, met het recht van substitutie, zal optreden;

dat bij Koninklijk Besluit van 25 oktober 1994, no. 94.008348 de steenzoutconcessie "Barradeel" aan Frima BV te Harlingen is verleend. Van het Koninklijk Besluit is een afschrift aan dit bezwaarschrift gehecht;

dat verzoekster zich om diverse redenen niet kan verenigen met de verlening van de onderhavige concessie aan Frima BV;

dat zij derhalve wenst, dat genoemd Koninklijk Besluit wordt heroverwogen en dat, na heroverweging, een nieuw besluit wordt genomen inhoudende, dat de desbetreffende concessie niet aan

Frima wordt verleend;

REDENEN WAAROM

Akzo Nobel Chemicals BV hierbij een bezwaarschrift op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht tegen genoemd Koninklijk Besluit indient, welke bezwaarschrift wordt ingediend ter conservering van rechten en later nader zal worden gemotiveerd.

Rotterdam, 1 december 1994

advocaat/gemachtigde

ADVOCATEN NOTARISSEN BELASTINGADVISEURS

Postbus 1110
3000 BC Rotterdam
Weena 750
3014 DA Rotterdam
Telefoon +31 10 224 0000
Fax +31 10 414 8444
Telex 22410 NDR NL

AANTEKENEN MET BVO
Aan de Minister van Economische
Zaken
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage
t.a.v. [redacted]
plv. hoofd van de hoofdafdeling
Juridische Zaken

WJA/JZ 94091840

Rotterdam, 11 januari 1994

Doorkiesnummers:
Telefoon: 010 - [redacted]
Telefax : 010 - [redacted]

Excellentie,

NdM/hz/53008343 - Akzo Nobel / Frima

1. Bezwaar

Hierdoor wordt door mij gemotiveerd het bezwaarschrift, geda-
teerd 1 december 1994 gericht tegen het KB van 25 oktober
1994, no. 94.008348 houdende de steenzoutconcessie "Barradeel"
aan Frima BV te Harlingen.

Samengevat komt het belangrijkste bezwaar van Akzo Nobel er op
neer, dat zij tengevolge van de verleende concessie, zonder
dat daarmee enig redelijk doel wordt gediend, grote financiële
schade zal lijden en dat de werkgelegenheid in haar zoutwin-
nings- en produktiebedrijven in Nederland met minimaal 60
arbeidsplaatsen zal afnemen. Voorts meent zij dat de conces-
sievoorwaarden in geen enkel opzicht rekening houden met de
potentiële risico's van een dergelijke winning op een diepte
van 2.500 - 3.000 meter en dat de concessie te voorbarig is
verleend.

2. Achtergrond

Akzo is een wereldwijd opererend concern met vestigingen in

meer dan 50 landen. Haar activiteiten worden verricht in zogenaamde business units, welke business units weer vallen onder vier groepen, te weten Chemie, Coatings, Pharma en Vezels.

De zoutactiviteiten van Akzo Nobel vallen binnen de chemie-groep en worden, sinds het begin van deze eeuw, uitgevoerd door Akzo Nobel Chemicals BV.

Deze activiteiten bestaan uit de exploratie en winning van zout in Groningen, Overijssel, Noord-Duitsland en Denemarken. Per jaar wordt ± 5 miljoen ton zout geproduceerd en verwerkt. Het zout wordt afgezet in de chemische industrie, als consumptiezout in een variëteit aan produkten en voorts ten behoeve van de bestrijding van gladde wegen. De relevante afzetmarkt van Akzo Nobel is Noord-West Europa en Scandinavië.

3. Gevolgen van de concessieverlening

Uit de thans bekende gegevens moet worden afgeleid, dat Frima een jaarlijkse produktie van ± 1,2 miljoen ton vacuümzout per jaar zal realiseren.

Gelet op de kosten van transport moet er van worden uitgegaan dat dit zout afgezet zal worden op de Noord-West Europese en Scandinavische markt, liggende op een afstand van maximaal 750 kilometer van de produktielocatie. Op deze markt zijn vanouds al enkele andere zoutproducenten actief. Genoemd kunnen worden, behalve Akzo Nobel zelf, Solvay (België), Salt Union (UK) British Salt (UK) Janikowo (Polen), Kali und Salz (Duitsland), Süd-West Deutsche Salzwerke (Duitsland), Salins du Midi (Frankrijk).

Volgens een tweetal recente onderzoeken (in copie bijgevoegd) hiernaar bestaat er op de zoutmarkt een structurele produktie overcapaciteit:

- ././ -het rapport van CHEM-Systems (1994) geeft aan dat er een produktiecapaciteit is van ongeveer 12 miljoen ton vacuüm zout, bij een gemiddelde vraag over de laatste drie jaren van 9,5 miljoen ton. Er is volgens CHEM-Systems derhalve een overcapaciteit van 2.5 miljoen ton.
- ././ -In het rapport van McKinsey & Company (1994) wordt berekend,

dat er in de markt waar het hier om gaat, een, aantoonbare en structurele, overcapaciteit zal ontstaan van 2.9 miljoen ton zout.

Frima zal dus niet actief zijn in een reeds bestaande leemte in de markt en evenmin zal Frima een geheel nieuwe markt aanboren. Frima zal derhalve, waarschijnlijk door middel van prijsconcurrentie, uitsluitend bestaansrecht verkrijgen/behouden door het van een ander afnemen van marktaandelen. Omdat Frima in het voor Akzo Nobel relevante marktgebied werkzaam zal zijn en evenals Akzo Nobel vacuumzout zal produceren, moet worden aangenomen dat haar marktontwikkeling grotendeels ten koste zal gaan van de bestaande afzet van Akzo Nobel.

Indien er van uit wordt gegaan, dat 100% van de produktie van Frima zal gaan ten koste van de produktie van de Akzo Nobel, betekent dit voor Akzo Nobel op jaarbasis een omzetverlies van circa 100 miljoen gulden, hetgeen onvermijdelijk zal leiden tot een gedeeltelijk afbouwen van de zoutactiviteiten van Akzo Nobel. Ten gevolge hiervan zal een werkgelegenheid ten minste van 60 arbeidsplaatsen verloren gaan.

Akzo Nobel vindt een dergelijke schade voor haar bedrijf onacceptabel gelet op de door haar opgebouwde belangen in de zoutproduktie, alsmede gelet op de door haar recent gedane investeringen in produktiemiddelen.

Er is ± 100 miljoen gulden in de afgelopen drie jaar geïnvesteerd in produktiemiddelen, waarvan alleen al 60 miljoen betrekking had op de winnings- en productielocaties in de provincie Groningen. Investeringen, die onder de huidige omstandigheden niet zouden zijn gedaan.

De mijnbouwactiviteiten van Frima zullen op geen enkele wijze een positief gevolg hebben: de in Friesland te creëren werkgelegenheid van ± 60 arbeidsplaatsen zal evenredig in Groningen en/of Overijssel worden tenietgedaan; de eventuele daling van de zoutprijs zal uitsluitend ten goede komen aan enkele grote chemische concerns in Noord-West Europa die zich bezighouden met de produktie van chloor(produkten); voor de consument in

Noord-West Europa zal Frima's zoutproductie in het geheel geen effect hebben: daarvoor is de zoutprijs te laag en haar aandeel in het gezinsbudget te gering. Het zoutgebruik voor de bestrijding van gladde wegen is te grillig en onvoorspelbaar om wat dit betreft maatgevend te kunnen zijn.

4. Concurrentievervalsing

Deze schade voor Akzo Nobel en andere negatieve effecten ten gevolge van Frima's zoutwinning worden nog eens versterkt door het feit, dat Frima kan profiteren van ± 22 miljoen gulden overheidssteun.

In de eerste plaats is er door de Minister van Economische Zaken een subsidie toegezegd van f 11.338.500,-- op grond van de Subsidieregeling Regionale Investeringsprojecten 1991. Akzo Nobel is er mee bekend, dat door anderen tegen de verlening van deze subsidie beroep is ingesteld op de grond, dat deze is verleend in strijd met het Europese recht en in strijd met de subsidieregeling zelf.

Daarnaast zijn er bijdragen van de gemeente Harlingen ten belope van 10 miljoen gulden.

Het gaat om een financiering van 6.1 miljoen gulden voor de realisering van een damwand en een kade ten behoeve van de opslag en verladung van het zout (in bulk). Voorts heeft de gemeente Harlingen een terrein van 7,5 ha in de gemeente, ter waarde van 4 miljoen, ter beschikking gesteld.

Op een totale investering van ± 150 miljoen gulden vormt de Nederlandse overheidsbijdrage derhalve ± 15%. Gelet op deze bijdrage van de overheid in samenhang met de aantoonbare schadelijke gevolgen van de concessie voor Akzo Nobel, meent zij dat de Minister in redelijkheid niet tot een dergelijke concessieverlening had kunnen overgaan.

5. Winningswijze, bodemdaling

Daarnaast merkt Akzo Nobel nog het volgende op.

De door Frima voorgenomen winning van vacuumzout zal plaatsvinden op een diepte van 2.500 tot 3.000 meter beneden maai-

veld. Voor de winning van zout is dat een in de wereld unieke en nog nergens vertoonde produktiewijze. Met name vanwege de hoge temperatuur op een dergelijke diepte zal deze produktiewijze niet te onderschatten risico's met zich brengen. Volgens berekeningen van Akzo Nobel en van onafhankelijke deskundigen zal onder de aangenomen omstandigheden een aanzienlijke bodemdaling optreden: in het centrum van de boring over een periode van 30 jaar zal deze \pm 70 cm bedragen en bij de dijk met de Waddenzee 38 cm, en zal deze daling na 60 jaar 2 meter respectievelijk 1.10 meter bedragen.

Uitgesloten moet worden, dat tengevolge van de zoutwinning er blijvend een onderaardse holruimte zal zijn: op den duur zal het onmogelijk blijken deze holruimte, na beëindiging van de boring, op een zodanige druk te houden dat deze de druk van het omringende gesteente kan weerstaan. Uiteindelijk zal 100% van de ondergrondse holruimte weer worden dichtgedrukt, hetgeen zal leiden tot bodemdaling.

Inzake de bodemdalingsaspecten is door de mijnbouwkundige afdeling van Akzo Nobel een memorandum, met bijlagen, opgesteld, hetgeen als bijlage bij deze motivering wordt meegezonden.

Zelf heeft Akzo Nobel ten behoeve van haar eigen zoutwinning financiële voorzieningen getroffen voor de eventuele schade die ten gevolge van haar zoutwinningsactiviteiten in Overijssel en Groningen plaatsvinden. Echter, de schade als gevolg van Akzo Nobel's zoutwinningsactiviteiten op relatief geringe diepte en bij lage temperatuur is aanzienlijk minder dan de uiteindelijke schade en risico's ten gevolge van Frima's activiteiten op de genoemde veel grotere diepte en bij de aanzienlijke hogere temperatuur. Gevreesd moet worden dat de financiële positie van Frima het in het geheel niet mogelijk zal maken enigerlei voorziening voor de te verwachten schade te treffen (artikel 14 Mijnwet 1810).

6. Schending van de Mijnwet 1810.

Akzo Nobel betwijfelt of de bekendmaking van de aanvraag van

de mijnconcessie is geschied op de wijze als voorgeschreven in artikel 24 van de Mijnwet 1810.

Bovendien twijfelt Akzo Nobel of ook overigens het gestelde in artikel 14 Mijnwet 1810 is nageleefd. Hierin wordt gesteld, dat de concessionaris blijk moet geven, dat buiten de reeds genoemde geldelijke middelen ook de benodigde technische kennis en kunde aanwezig is. Juist dit laatste lijkt bij Frima BV te ontbreken, met name omdat de benodigde gegevens omtrent het gedrag van zout en van bovenliggende gesteenten en andere grondlagen op die diepte nog onvoldoende bekend zijn. Hieruit moet Akzo Nobel concluderen dat de concessieverlening voorbarig is geweest.

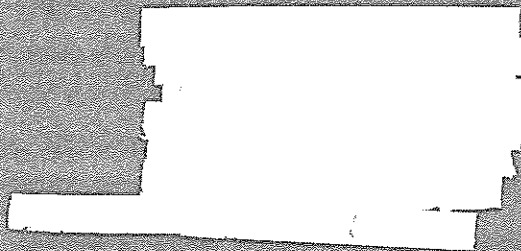
7. Heroverweging

Op al bovengenoemde gronden meent Akzo Nobel, dat de concessie van 25 oktober 1994 aan Frima BV, na heroverweging, niet in stand kan blijven en dat een nieuw besluit moet worden genomen inhoudende de weigering van de gevraagde steenzoutconcessie "Barradeel" aan Frima BV.

Akzo Nobel wil gebruik maken van het recht te worden gehoord op haar bezwaar en van het recht om de stukken die in deze procedure verschijnen in te zien, waaronder begrepen de bezwaarschriften van anderen.

Hoogachtend,

Uw dw.,

A large rectangular area of the document is redacted with a white box, obscuring the signature and any text below it.